

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Handelingen 3, 19 - 20
Ochtenddienst

Broeders en zusters, als voorbereiding op de viering van het Heilig Avondmaal volgende week, willen we vanmorgen luisteren welke weg de Here ons wijst om te ontkomen aan zijn toorn en te mogen leven voor Gods aangezicht. Daarom zullen we na de zegengroet ook zingen van de grote betekenis van de Here voor ons leven met de woorden van Psalm 73 de verzen 10 en 11. Maar we zullen deze dienst beginnen met onze afhankelijkheid van de Here te belijden. En uit eerbied voor de Here zullen we dat staande doen.

Votum

- 1. Zegengroet**
- 2. Lied: Psalm 73 : 10 en 11**
- 3. Lezing van de wet**
- 4. Lied : Psalm 50 : 11 en 11 (over God die de vinger bij onze zonden legt)**
- 5. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 6. Schriftlezing : Handelingen 3 : 1 - 26**
- 7. Lied: Psalm 106 : 18 en 20**
- 8. Tekst: Handelingen 3 : 19 en 20**
- 9. Lied: Psalm 32 : 1**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Slotzang: Psalm 32 : 2 en 5**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Hoe staat het met ons geestelijk leven, broeders en zusters? We hebben vorige week Pinksteren gevierd. Het feest van de uitstorting van de Heilige Geest in de kerk. En er is zeker ook enige werking van de Heilige Geest in ons midden. Anders was er bij ons geen geloof en waren wij hier niet.

Maar broeders en zusters, het feit dat we geloven en er dus werking van de Heilige Geest in ons leven is, wil niet zeggen dat we ook uit de Geest leven. Dat we als geestelijke mensen leven. Ook zonder dat we ons geloof in God afzweren, kunnen we ver van God verwijderd raken. Denkt u maar aan David. Toen hij overspel pleegde met Batseba en haar man Uria liet doden. Hij had zijn geloof toen niet vaarwel gezegd. Of denkt u maar aan Petrus. Toen hij de Here Jezus verloochende op goede vrijdag. Ook hij had zijn geloof niet vaarwel gezegd. Het was niet zo dat ze met de Here braken. Of denkt u maar aan al die leden van het joodse volk, die op goede vrijdag om de dood van de Here Jezus riepen. Ook zij hadden hun geloof in God niet opgezegd. En ze hadden ook niet al hun waarden en normen overboord gezet. Zo is David oprecht verontwaardigd als de profeet Nathan bij hem komt en hem een verhaal vertelt over een rijke man, die heel veel vee heeft. Maar die toch zonodig het ene oilam van de arme man moest nemen, omdat hij niet een van zijn eigen dieren wilde pakken. David vond het schandalig dat iemand zoiets had gedaan en wilde hem zwaar laten straffen. En dat terwijl er die grote zonde in zijn eigen leven was.

Broeders en zusters, we zullen, zo de Here wil, volgende week weer het Heilig Avondmaal met elkaar vieren. Laten wij ons dan vanmorgen op die viering voorbereiden door te luisteren naar het woord van de Here, zoals dat tot ons komt in Handelingen 3 de verzen 19 en 20. Een tekst die ik zo voor u heb samengevat:

De Here wil het volk dat in de verwerping van zijn Zoon zwaar gezondigd heeft verademing schenken.

En we letten daarbij op drie dingen:

- 1. de noodzaak van deze verademing**
- 2. de weg naar deze verademing,**
- 3. de inhoud van deze verademing.**

We zullen dus allereerst letten op de noodzaak van deze verademing. Jeruzalem is in rep en roer. Het gonst een gerucht rond het tempelplein. ‘Die man, die verlamde man, die altijd bij de Schone Poort zit te bedelen, je weet wel, die vanaf zijn geboorte al verlamd is. Die man die is genezen. Hij kan weer lopen. Ja, ik weet ook niet hoe het kan, maar iedereen zegt het. Sommigen hebben hem met eigen ogen zien rondlopen. Het schijnt dat twee volgelingen van die Jezus uit Nazareth hem hebben genezen.’ En zo lopen de mensen te hoop rond Petrus en Johannes en die genezen man.

Want het was inderdaad waar, die man die al heel zijn leven verlamd was, was genezen en kon nu rondlopen als ieder ander gezond mens. Daar is die man. Daar naast Petrus en Johannes staat hij. Op zijn eigen benen. Onvoorstelbaar. En hoe is dit mogelijk? Wat hebben die Petrus en Johannes dat zij deze dingen kunnen doen? Waar hebben ze deze gave van genezing vandaan? En vol verbazing en verwondering kijken de samengelopen mensen naar Petrus en Johannes. Maar dan neemt Petrus het woord en spreekt zijn volksgenoten toe. ‘Mannen van Israël’, zo spreekt hij ze aan. En het is niet toevallig dat hij hen zo aanspreekt. Want door heel deze toespraak heen is dit een van de leidende gedachten: u bent Gods volk, het volk dat de God van Abraham, Izaäk en Jakob tot God heeft. Het volk dat vele profetieën heeft ontvangen over de Messias die zal komen. En de gedachte daar achter is: alles wat ik u hier vertel hoeft voor u geen nieuws te zijn, want het was u allemaal al bekendgemaakt. Alleen hebt u het niet gezien. U hebt het niet willen zien en u heeft zich laten misleiden. En nu ziet u weer niet scherp. Want u staart ons aan alsof wij door eigen kracht of vroom leven, deze man hebben genezen. Maar zo is het niet.

Niet wij zijn hier bezig maar God is hier bezig. Uw God is hier bezig. De God van Abram, Izaäk en Jakob. Hij is hier bezig om zijn knecht Jezus te verheerlijken. Door in de naam van zijn Knecht deze man genezing te geven. Deze man is niet door Petrus en Johannes genezen maar door Jezus van Nazareth. De knecht des Heren. Dat Petrus deze naam, knecht des Heren, kiest is ook niet toevallig. Want iedere Jood die zijn bijbel kent, kent de profetieën van Jesaja over de knecht des Heren. Een knecht die moest lijden. Die geslagen zou worden om onze zonden. Die vernederd zou worden om ons te kunnen verhogen. En de Joden hebben nog vers in het geheugen liggen wat er op de goede vrijdag is gebeurd. Toen is Jezus geslagen en vernederd, is Hij gekruisigd en gedood. En wel door hun handen. Zij hebben Hem aan Pilatus overgeleverd om ge-

seld en gekruisigd te worden. Zij hebben om zijn dood geroepen. Terwijl Hij onschuldig was. Zelfs Pilatus was van oordeel dat er in Jezus niets kwaads was. Maar ook naar Pilatus hebben ze niet geluisterd, maar ze hebben Pilatus zo onder druk gezet, dat hij uiteindelijk heeft bewilligd in Jezus' kruisiging. Zij hebben de Heilige, de man zonder zonden, zij hebben de Rechtvaardige, de man die het recht liefhad en daarnaar heeft geleefd verloochend. Ze hadden liever een moordenaar in hun midden dan deze Jezus. Zo hebben ze Hem verstoten en de dood ingejaagd.

Maar hun God, had in tegenstelling tot hen, zijn knecht opgewekt uit de dood. Waar zij hadden gezegd: deze man is een godslasteraar en moet uitgeroeid worden uit het volk, had God gezegd, deze is mijn Knecht en Hij is de Leidsman ten leven. Hij is mijn Uitverkorene.

Zo tekent Petrus de enorme schuld van het volk. In heel hun handelen tegenover Jezus hebben zij ernaast gezeten. Zij hebben Hem niet als de Messias erkend, terwijl Hij was, zoals de profeten Hem getekend hadden. Ze hadden het kunnen weten. En nu hebben ze dus Gods Zoon gedood. In hun verblindheid hebben ze deze enorme schuld op zich geladen. Hoe kunnen ze ooit nog voor God verschijnen, nu ze deze schuld op zich hebben geladen. Ze zijn verloren als de Here hen niet op de een of andere manier vergeeft. Dat is de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we letten **op de weg naar de verademing**. In het begin van zijn toespraak heeft Petrus het volk heel duidelijk en scherp hun schuld getekend. En in vers 17 neemt Petrus al een voorschot op wat men mogelijk wil gaan zeggen. 'Ja, maar we wisten het niet.' En zeker dat is waar, maar dat neemt de schuld niet weg. Want ze hadden het wel moeten weten. Het is dus niet zo dat het volk zich verontschuldigd weet als Petrus zegt dat ze in onkunde, onwetendheid hebben gehandeld. Want dat ze in onkunde hebben gehandeld komt niet omdat ze het niet hadden kunnen weten, maar omdat ze het niet hebben willen weten. Toen ze de knecht des Heren hebben gedood, wisten ze inderdaad niet dat Hij de knecht des Heren was, maar die onwetendheid kwam niet voort uit het feit dat ze geen kennis hadden, maar omdat ze de kennis niet op Jezus wilden toepassen. En ze zijn dus wel zeker schuldig.

Maar gelukkig is dat niet het laatste woord. Want Petrus zegt: komt dan tot berouw en bekering. Hij zegt als het ware: oké u hebt het toen niet gezien, maar nu u het weet, verhard u dan niet, maar heb berouw van uw daad. Berouw spreekt van het hart. Het

Griekse woord duidt een verandering van ons gemoed aan. Een verandering van ons hart en onze houding. Zie het onder ogen en erken eerlijk uw schuld, dat u de knecht des Heren hebt gedood, terwijl hij onschuldig was. Erken dat u daarin vreselijk gezondigd hebt en leg uw schuld voor de Here neer. En broeders en zusters, laten we maar eerlijk zijn: berouw hebben is niet eenvoudig. Zuiver en oprecht berouw kom je maar weinig tegen. Berouw volgt in veel gevallen pas als de zonde bekend is geworden en de gevolgen van onze zonden op ons hoofd terechtkomen. Als anderen de puinhoop onder ogen krijgen die wij van ons leven hebben gemaakt. Dan volgt vaak pas de schaamte en het berouw. En zelfs dan nog lang niet altijd. Soms kom je mensen tegen, die vinden dat anderen het hun nu maar moeten vergeven. Ze erkennen wel dat het verkeerd was wat ze hebben gedaan. Ze hebben geen andere keuze. Maar hun hart is niet echt veranderd. Ze worstelen meer met het feit dat hun zonde bekend is geworden, dan met het feit dat zij deze zonde hebben bedreven. Maar dat is dus geen berouw. Bij berouw hoort dat we nagaan en onder ogen zien wat wij anderen met onze zonden hebben aangedaan. Het betekent dat we onder ogen willen zien hoeveel verdriet we de Here hebben gedaan met onze opstandigheid. Het betekent ook dat we onder ogen zien wat we onze medemens hebben aangedaan. En misschien zal iemand willen zeggen: oké, het is niet goed om, bijvoorbeeld, als vrijgezel pornoblaadjes te lezen. Maar ik ben niet getrouwd, dus ik heb geen vrouw die ik daar verdriet mee heb gedaan. Maar wie zo denkt, bedriegt zichzelf. Want wie zo, of op een andere manier, in zonde leeft, is bezig zijn hart te vergifigen. Die is bezig de Heilige Geest uit zijn hart te verdrijven. En wie daarmee bezig is wordt steeds meer een vleselijk mens. En vleselijke mensen verliezen hun hart. En daarmee hun vermogen om lief te hebben. Vleselijke mensen worden koud in hun hart. En misschien weten ze nog wel de goede vormen in acht te nemen en op tijd te glimlachen. Maar het komt niet meer uit het hart en waar de liefde afneemt neemt de schuld toe. Want wij zijn verplicht God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Wie zijn hart vergiftigd doet dus niet alleen de Here tekort, maar ook zijn naaste.

En daarom is het tweede waar Petrus zijn volksgenoten toe oproept bekering. Dat betekent keert terug tot God. U was van hem afgedwaald. U had zo het contact met Hem verloren dat u in Jezus niet zijn Zoon zag. U was zo van Hem afgedwaald dat u van zijn liefde niet hebt willen weten. U was zo van Hem afgedwaald dat u naar zijn goddelijke Woord niet hebt geluisterd. Bekeer u dan en aanvaardt dat deze Jezus inderdaad de

Zoon van God was. Bekeer u en neem zijn liefde voor u aan en leef daaruit. Bekeer u en neem zijn goddelijke Woord aan en leef daaruit en daarnaar. Bekeer u en leef uit zijn Geest.

Wanneer u dat doet, zal de Here u uw zonden niet aanrekenen. Ook niet de zonde die u tegen zijn Zoon en Knecht begaan hebt. Dan zullen uw zonden uitgedelgd worden, zo zegt Petrus. Het Griekse woord dat Petrus gebruikt en vertaald is met uitdelgen, geeft aan dat het die zonden heel definitief worden weggenomen. Ze zullen eerst uit hen weggenomen worden om daarna vernietigd te worden. Zodat ze niet meer worden teruggevonden en dus ook nooit meer op hun hoofd zullen terugkeren. Het is hun werkelijk vergeven. En zo kunnen ze dan weer God staan zonder angst voor zijn toorn. Want de Here ziet hen in genade aan. Petrus tekent zo het berouw en de bekering als de weg tot de verademing. Dat in de tweede plaats.

In de derde plaats zullen we letten **op de inhoud van deze verademing**. Het volk lag vanwege hun zonden onder de toorn van God. In de Bijbel wordt daarbij vaak het beeld gebruikt dat er een verterend vuur van God uitgaat, dat alles wegbrand. En zo ligt iedereen onder het vuur van Gods toorn. Maar wanneer mensen berouw hebben en terugkeren tot God, dan hoeven zij niet meer te vrezen voor Gods toorn. Dan komt van God niet meer zijn verterende toorn en woede, maar komt er verkwikking en verademing. Waar het vuur van Gods toorn de mens de adem afsnijdt en hem doet zweten van angst, daar komt nu de verkoelende adem van Gods liefde. Een adem die ons weer doet ademen en de verstikkende hitte wegneemt. Zodat een mens zich weer kan bewegen en leven.

En dan werkt Petrus nog uit waar die verademing uit bestaat. Die bestaat uit de komst van de Christus Jezus. Die bestaat in de komst van de Messias in hun leven. Ten tijde van zijn rondwandeling op aarde hadden ze Jezus afgewezen. Ze hadden niet gezien dat Hij de beloofde Messias was. De grote Profeet, de enige echte Hogepriester en de eeuwige Koning. Ze hadden geroepen om zijn dood. Maar ten teken dat hun zonden hun werkelijk vergeven is en hun schuld werkelijk is weggedaan, komt Hij die ze hadden afgewezen en gedood naar hun toe. Wat een heerlijk bewijs van het feit dat de zonden werkelijk verzoend zijn. Wat bewijst de Here hierin zijn grootheid en majesteit. Want wat moet je groot zijn om mensen die je zo hebben verguisd en zo hun haat tegen je hebben geuit te vergeven. En dat niet alleen, weer je liefde aan die mensen te geven.

Maar zo is onze Heiland de Here Jezus. Wie berouw heeft en zich bekeert krijgt van God een nieuw begin. Die mag weer leven onder Gods vriendelijk aangezicht en in Gods grote liefde.

En dat is wat de Here ons volgende week weer in het Avondmaal wil laten zien en ervaren. U mag opnieuw beginnen. Als u berouw hebt over uw zonden. En uw tot Mij terugkeert, dan schenk Ik u nieuw leven. Ja dan kom Ik tot u, om u een te maken met Mijzelf. Laten we dan ons leven eerlijk onder de loep nemen. Laten we onszelf onderzoeken en nagaan wat er in ons hart is. Zijn we geestelijke of vleeselijke mensen? Leven we voor de Here of leven we voor onszelf? Is er liefde in ons hart of is ons hart vol van jaloezie en bitterheid? En laten we dan onze zonden voor de Here neerleggen en ons bekeren. Want dan zal de Here komen en onze zonden uitdelgen.

Amen